

1872. IV.

bizonyítja, hogy ő nem közönséges ember. (Ezt Lónyayról mi sem állítjuk.) Igen nehéz lesz a bécsi reakciónak Lónyay képtelenségét bebizonyítani, s gróf Andrásynak ő tőle ez uton megszabadulni.

Ebből az tűnik ki, hogy a „Köln. Z.” tudósítja Lónyay szójában áll, és hogy a burzsuariat nem jószemmel nézi Lónyaynak a kormánypolcon ülést, s végül, hogy a két hatalmas magyar államférfi, még mindig nem szűnt meg farkas szemmel nézni egymással. Furcsa lenne, ha úgy járnának, mint a mesebeli két oroszian, mely úgy félték egymást, hogy végül mind a kettőből csak a farka végi maradt meg.

UDJONSÁGOK.

A debreczeni terménycsarnok ügyében ma délelőtt terjesztett fel a tanács által pártolva, az ideiglenes választmány kérvénye a földmívelés- ipar- s kereskedelmi minisztériumhoz, az alapszabályokkal, a békebizottsági intézmény szerkezetét, az ügyintézési szabályokat s a kereskedelmi ügyi szokásokat tartalmazó javaslatokkal együtt.

A mesterutcai körkölöt felülvizsgálásával megbízott küldöttség kedvező véleményt terjesztett be a burkolatról, s azt, mint olcsót és cselezhető ajánlja a további utkészítés folyamánban is.

Városi közgyűlés lesz a jövő héten szerdán, a prilis 24-én d. e. 9 órákor. Tárgyak: belügyminiszteri leirat a képviselő választásokra vonatkozó központi választmányi megalkatása iránt; polgármesteri évi jelentés az 1871-ik évről, s több más folyó ügy.

Növeglet közgyűlés. A növeglet közgyűlésére a meghívók szeptember 12-ig azokhoz már elkezdett. Megtörténhetik azonban, hogy némelyekhez a meghívó a legnagyobb vigyázat mellett sem jut el. Felkérem azért a tisztelt tagokat, hogy a kik talán tévedhetőséggel meghívót nem kaptak volna is, a közgyűlésre megjeleni sziveskedjenek. Tisztelettel stb. Debreczen, 1872. apr. 17. Gr. Bethlen-Miklós Róza, elnök.

Meghívás. A debreczeni ref. egyház megyei tanítóegyleti f. évi tavaszi rendes közgyűlése április 21-ik napján Debreczenben tartatván: ezen gyűlésre az egyetli tagok minél nagyobb számmal megjelenjenek, mivel több fontos és az egyület korlátlanul érdeklő ügyök kivétel a múlt évi évi közgyűlésre kitűzött gyakorlati értékesítés felvételét fognak. Gyűlési hely a n. péterini leányiskola; gyűlés kezdete: fentnevezett napnak (vasárnap) délután 2 óráig. — Kelt Kábad, április 15. 1872. R. e. z. Mihály egyetli elnök.

A főiskolai sorsjegyek kelendőségéről mindig örömmel emlékeztünk meg: így halljuk közönséges Csengerből (Szatmár megyéből) hogy az oda küldött sorsjegyek egytől egyig elkelték, s az elárúrtak körül Darabánth Lajos, a főiskola egykori növendéke kiváló buzgalmat fejtett ki.

Az „Ipartársulati bank”, mint említettük, e hó folytán 14-kén tartott bíráló bizottsági gyűlésében a fizetések részvényenként megkezdettek, valamint a tagok folyókon jelenléte reményit nyújt a vállalat nagyobb pártolására; ezen ürvendetés hírét az iparosoknál előre haladásának a legnagyobb bizonyítéka. A tagok jelenléte az előző 4%-től pedig Keresztény György pénztárnoknál fizetendő le. — A részvényesek összege előzőleg 100,000 forint határozatott s ha a tagok oly szívesen jelennek meg, mint eddig, az előre való vállalatnak nemcsak a megalakulását jelölhetjük. A Tömörváry István igazgató által készített alapszabályok vásár után a közgyűlés elébe fognak terjesztetni.

Beküldött. A „Debreczen” 76-dik számában egy újdonság jelent meg, a melynek címe: Hallatlan. Egy polgár az ipartörvény értelmében mérszázszékelt akart nyitni, s abba egy székálló mérszázszékelt keresett — 2000 ft évi fizetéssel, azon kikötés mellett, hogy csali nem szabad. S e fizetésre embert nem kapott, holott a mérszázszékelt — tudvaleg — nem fizetnek az ily legényeknek, csak az illetéklen levonás jövedelme az övék.

No most már képzeltetni, mennyit „takaríthat” évenként egy székálló legény. Így a mesterek is ingyen tartanak legényt — a közönség zsebére.

Hogy ezen polgár mérszázszékelt akart nyitni és hogy székállót keresett, igaz lehet, de hogy 2000 ft évi fizetéssel nem kapnának egy székállót, nem igaz. Hány székálló szükséges önnök tisztelt polgárát! Forduljon hozzá és nem egyet mutató, a ki ama fizetésért, sőt kevesebért is elvállalja.

Sőt ha az a polgár kellő biztosítékot tud nyújtani arról, hogy egy évig illően folytatja a mérszázszékelt, és megfizeti a 2000 ft-ot, — a mit ugyan nem hiszek, — én ajánlom magamat székállójának, kötelezve magamat, hogy csali nem fogok.

Továbbá az, hogy a mérszázszékelt a székállónak nem adnak fizetést, merő koholmány, mert szerintem egy rendes székállónak a mai husár mellett évi fizetése 613 ft-ra megy o. e. e szerint tehát nem a közönség zsebére megy a legénytartás a mérszázszékelt. Nemde igen tisztelt polgárát, ez így áll! Vagy talán a fajtája iparlovagokkal volna dolgnak, a ki a Don Quisotte az eget is bemeszéli, ha valaki megselezőlet adna hozzá? Bárki legyen is, ezenel felkérem, hogy ama derék emberhez nem illő rágalmat vagy visszavonja, vagy bizonyítsa be, ellenkező esetben a közönség véleményét bízom, hogy érdemes-e ön a polgár névre. Kelt Debreczen 1872. április 17.

Boros László, mérszázszékelt mester.

Öt mérszázszékelt megbüntetett, a miért nem igaz mértékkel mérték ki a husár. Csak aztán nem kellene félbe hagyni a szigorú örökösöd.

Az orszagnak járvány elleni biztosítása érdekében a kormány megkeresi hatóságunkat, hogy a jószágokra nézve intézkedést tegyen, a tanács aztán elhatározza, hogy a csor-

dák és gulyák betenként kétszer megvizsgálattassanak, s a gyanus jószágok azonnal elváltattassanak.

Temetőbeszítés. A csapóteczai temető árának csinósítását, ugyanoda egy csőzház építését a kapitányi hivatal javaslata fogja hozni a tanácsnál.

Bersin lovarkörében tegnap is szép sikertől az előadás, bár a rossz idő miatt kevés közönség gyűlt össze. Az előadás érdekességét fokozza Baláz Kálmán társulatának kitűnő zenéje is.

Nyugdíjazás. Kálló Lajos helybeli cigány-kovács, ki a szabadságharcban mint porkoláb szolgált, a kormány közlelbi értesítése szerint a honvédségélyző egylet részéről 1871. jan. 1-től kezdve 15 kr napi nyugdíjban részesítetik egész életében.

A csapóteczai külvároson egy nem rég épített ház bedőléssel fenyeget, falai úgy megprepedtek. Jó volna a rendőrségnek az építkezésekre több gondot fordítani.

Jutalomdíj. A külső vásár kósátora kiráblónak feljelentő 50 ft jutalomdíjban fognak részesíteni.

Ismét tolvajlás. Egy piaci boltban tegnap egy nő az állványról ellopta egyik vevő tárcáját, s azzal ellíant; a lopást nem látta ugyan senki, de a körülmények rá bizonyították; az asszony tagadta a tettet, míg egy biztos azon ígéretere, hogy nem lesz semmi baja, előadta a tárczát, de a pénz nem volt benne, ígerte aztán, hogy felviszi ma, meg is tette, és a lopástól úgy marasztalt.

Egy gencsi bieskás fogatott el pár nap előtt vásárosunkban, ki Szatmár megyében híres lólovaj; a királyi járásbírósnak is van vele baja, s most oda kísértetik. Hazulról három lóval s szekérral szökött meg.

Beküldött. A hetón este tartott színi előadás egy tekőczelgyező elévőd; a szíves megaláló kéréstik azt a kapitányi hivatalnaki lenni, számolván a tulajdonos hálás köszönetére, esetleg illő jutalomra.

Veres veszekedés. Két szolgáló tegnap délután két óra tájban a csapóteczai kuton összevesztett, rákásra tört a korszó, s egyik lány dühében a korszó fület egy ott álló asszony karjához ugy oda vágta, hogy a csuklónál az erek azonnal szétváltak; ömlött a vér, és csak a gyors orvosi segítségnek köszönhető, hogy még eddig is él az asszony, kinek eltévezet keves remény van; a szolgáló befogott.

Egy legyező találtatott vasárnap a színházban; tulajdonosa átveti a kapitányi hivatalnál Rab Lászlóval.

Színházi szemle. (S) Szombaton, április 13-án, először „Bánk-bán” eredeti opera 3 felvonásban, zenéjét szerzte Erkel Ferencz. — Helyes tapintat volt az igazgatóság részéről, hogy magyarlal művelte színházunk műsorozatát. Bánk-bán színdarabját oly nyeresémenyek tartjuk, melynek mind a közönség, mind a színházi pályán egyaránt örövendhet. Bánk-

ben zenéje mindvégig magyar; jóllehet sok helyt nem eredeti, hanem csak olaszból magyarsított, s az okozza talán, hogy az egész magyar eszközöl oly villanyozó hatást, minőt Hunyady László, melyben különben a szöveg és cselekvény is hatóságosabb. Legzsebb része Bánk-bának az átökjelenet, a 2-ik felvonásban, melyben a mélyhegedű (viola d'amour) és cimbalom összműködése oly hatást gyártorolnak, mely ritkítja páriját. E két hangszer s az általuk szerkesztő élvezet nélkülözése fájdalommal szembesít fel bennünk a pesti színház és minapi zenéi hangverseny emlékeit, mely utóbbiban Ridley tanártól hallottuk ez átökjelenetben a mély hegedű játszan. Ez alkalommal mély hegedű, hária és cimbalom helyeit szongora, gondonka és a hegedűk picciatája pótolták; de csak gyengén, tölthették be hátalán hivatásukat. — Bánk-bán szövege eléggé jamerit; az első felvonásban Ottó és Biberak Melinda érvényének megújítására szövetkeznek; a másodikban az aljas terv végrehajtják, minek folytán Bánk nejt elközözza és a királyné megöli; a harmadikban Melinda öölt állapotban magát a gyermekét s Tisza hajójába tometi; András király haza érkezik. Bánkon bosszat akai állani, de szerencsétlenségéin megindul szíve s megöcsészt neki.

Az előadás, mely mint minden darab első előadás, kissé nehézkesen mozgott s hosszúra nyult, általában sikerülnek nevezhető. Dalnok y n e tisztán csengő hangja, és tekintélyes alakja méltó volt Gertrud királyné személyéhez, kit ábrázolt; az öszenekekben is mindig rajta összpontosult a közönség. Mándok y n e Melinda énekelet; s a tisztaparti jelenet után zajosan kitapolták; Dalfly (Bánk-bán) az első felvonásban előforduló romance érzeteljes éneklésért tapost aratott; Dalnok y (Otto kellemes hangjával kielégített: különösen a recitativákat szabályos hanghordozással énekelte. Philippovics (Tibor) és Gerecs (II. Endre) kielégítettek. Tanner Peturja nagyon gyenge volt; a bordal, mely pedig szerepének gyöngyköve, egészen hatás talan maradt, mit egyebek között a szöveg teljes nem tudása is okozott. A karok elég jól, sőt az első felvonás öszenekekben (ensemble) igen jól, bár az előirt mértékben sokszor túlcsepp miködtek. A zenekarról is, dicseztetelli kell me-emlékeztünk; ugy szintén Medgyesi karnagy erőlyes vezetéséről. Az első felvonásban előadott tánc — bár kissé hosszú volt — tetszett. Az új öltönyök izléses díszszel készítek. A nézőter egészen megett.

Vasárnap április 14. Az utolsó nemzeti Vízvári és Vezériné élnékséget öntöttek a különben unalmas darabba. A máskor sokkal nagyobb számú közönséget ugylátszik a lovarda kissé megirakította.

Hétfőn, április 15. „Bánk-bán” opera másodsor, középszámu közönség előtt.

Delutáni posta. — S o m s s i c h Pál valóságos belső titkos tanácsos nevezettet ki.

Bécs, április 16. Ma tartott meg a morva határozati vasutársulat alakuló gyűlése; a befektetési tőke egy 9 millió ftnyi részvényitökéből 8 milliónyi elsőbbségi kötvényekből áll; a társulat a morva vasutak kiépítését célozza.

Zágráb, április 16. Kraljevica közönsége a királyhoz írt szerint küldöttséget fog meneszteti, mely a fumei hivatalnokok ott tartendő szavazása miatt panaszt fog emelni.

Bécs, április 16. A „Wanderer” ma esti lapja ismét lefoglalattott.

A „Debreczen” eredeti MAGANTAVIRATAI.

Bécs, április 17. A reggeli lapok legtöbbszörre kedvezőleg beszélnék a trónbeszedről; különösen kiemelik azon elmerést, melyet az országgyűlés működése irányában kifejez. — A bécsi közönség elfogadta azon indítványt, hogy felirat intéztessek az öszminiszteriumhoz az iránt, hogy a külföldi róklu tasított jézsuitáknak Auszriában, különösen pedig Bécsben állandó tartózkodási helyet ne engedjen! (Hát a magyar kormány érzi-e magát hivatva a tárgyan a közkívánatnak eleget tenni? Szerk.)

Nyitlter. Tudomásul.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy arany és ékszer üzletemet örökáron átadtam

FORGÁCH KÁROLY urnak. Ha ne talán még nálam valakinek követelese volna, 14 nap alatt jelenkezhetik ugyanazon hely ségben. Debreczen, 1872. április 17.

Kovács István. aranyműves.

Távirati tudósítás a bécsi társzeről április 17-ri.

A ny. 5 ft, 30 kr. — Ész. 108 ft 30 kr. Felelőszerk. és kiadótlajdonos: OLÁH KÁROLY.

H I R D E T É S E K.

Vendéglői jelentés. Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy a nagyerdei furdőházról a vár-sba jövő, vendéglőmet a legfinomabb izlés kívánalmainak megfelelőleg berendeztem, s azt a tisztelt vendégek kényelmére gyönyörű nyári mulató helylyel ellátam. Jó magyar konyhám a legzsebbes ételeket szolgáltatja. Boraim a legkitűnőbbek s tisztán kezelek. Gondoskodva van, hogy tisztelt vendégim mindig a legfrissebb kobányai sört nyerjék. Italam folytonosan jégbe vannak hűtve. A legszorgosabban felügyelek arra, hogy az ételek és italok igaz mértékkel és a lehető legolcsóbb áron szolgáltatassanak ki. Pontos és gyors kiszolgáltatásról kezeskedem. Üzlethelyiségem: Teleki-utcán. Niházy S.-né házánál. Tisztelettel ajánlom üzletemet a n. é. közönség figyelmébe és pártfogásába. Debreczen, 1872. április hóban. Angyal Pál, vendéglős.

Arverési hirdetmény. A nagy esere alatti, s a Csukás csapatok, és a város pirosi ut köz eső 325 hold ürgenyilási szántó föld a tekintetes tanácsnak folyó évi 2126, sz. végzése nyomán két évi használatra hasznóberbe kiadandó lévén ezen: — a folyó ápr. hó 18-ik s következő napjain a helyszínen tartandó, és a Csukás felől oldalon kezdetét vendő nyilvános érverésen való meg jelenésre a hasznóberlenni kívánók azon hivatali értesítéssel hivatnak meg, hogy a két évre megígért hasznóberleti öszveget a dob leütésével a főszen.vevő kezéhez azonnal készpénzben lefizetni köteleztettek. Kelt Debreczen, ápr. 12-én 1872. Laky Lajos tanácsnok.

Arverési hirdetmény. Alólit tavazeki végrehajtó által közhírre tétetik, miszerint Marschall fia és társának Katz Lipót elleni 180 ft sterling s járuléki ügyében, utóbb nevezettől le-

Bika szálloda. 10-dik szám alatti szobában. Még soha nem volt alkalom arany és talmiaryani órákat s arany és talmiaryani ékszerket oly olcsó áron vásárolni, mint most. Csupán valódi talmiaryanyat árulok, s az okérrt 10 évig jóállású vállalatok, hogy nem fekeddik meg, s arany színét el nem vesztik. Legelőször szabott gyáriárak: 1 egész garnitúra talmiaryanyból, brochs, tübbevaló, karperecz, 4. 5. 6. 12 ft. Talmiaryany mellüti és tübbevalók 1 ft 50 kr. 2 ft 4 ft. — 1 mellüti magában 50 kr. 80 kr. 1 ft. 1 ft 50 kr. 1 pár füllügő 1 ft. 1 ft 50 kr. 2 ft 60 kr. 1 gyemántgyűrű 1 ft. 1 ft 50 kr. 2 ft 3 ft. s több másféle finom gyűrűk. 1 pár kezőlő és inggomb 40 kr. 60 86 kr. 1 medaillon 1 ft 50 kr. 2 ft. 3 ft. 1 igen szép női nyaklánc 1 ft. 1 ft 50 kr. 2 ft. 1 mellüti férfinak 30 — 50 — 80 kr. 1 ft s minden e szakra vágó cikkek, bámulatos olcsó ár mellett. China-üzlet évő eszközök, talmiaryany arany órák a nagy választékban rövid és hosszabb óraláncok 80 krtól 8 ftig. A talmiaryany próbákó nélkül az ékszerész sem ismeri te. A ki tehát valódi talmiaryany cikkekkel óhajt birni, forduljon Timendorfer József és társához Bécs. Fleischmarkt n. 10. Debreczenben a vásár alatt Bika szálloda 10-dik szoba. 192 2—

Egy gazda tiszt. A kir. gazdasági pályán 15 év alatt több nagy birtokokban működött, — alkalmazást keres, akár pusztai akár faluban.

Érmelleki borok Posszert Jánosnál. Debreczenben a vásár alatt Bika szálloda 10-dik szoba. 192 2—

MAGYAR ÉSZAK-KELETI VASUT. MENET-TERVE. vegyes vonatokkal való személy-szállításra debreczen-szathmár-németi részvonalon. Érvényes ezen részvonala megnyitási napjától további rendelkezésig.

Table with 4 columns: Debreczenből Szathmár-Németi felé, Szathmár-Németiből Debreczen felé, Allomasok, Vegyes vonat. Rows include: Debreczen, Haláp (megáll. hely), Vámos Pécs, Ábrány (megáll. hely), Er-Mihályfalva, Reszege-Szanaszó, Nagy Károly, Kis Majtény, Zandány, Szathmár-Németi.

Csatlakozások: A 11. számú vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavideki vasut Pest felől jövő I. sz., illetőleg az osztr. államvasutak Pestrel reggel 7 óra 30 perczkor induló 7. sz. vonatával, továbbá Kassa felől a szászvidéki vasut 2. sz. vonatával. A 13. számú vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavideki vasut Pest felől jövő 9. sz., illetőleg az osztr. államvasutak Pestrel este 6 óra 5 perczkor induló 9. sz. vonatával, továbbá Kassa felől a tiszavideki vasut 6. sz. vonatával. A 12. számú vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavideki vasut Pest felől menő 2. sz., illetőleg az osztr. államvasutak este 8 óra 37 perczkor Pestre érkező 5. sz. vonatával, továbbá Kassa felől a tiszavideki vasut 1. sz. vonatával. A 14. számú vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavideki vasut Pest felől menő 6. sz., illetőleg az osztr. államvasutak délelőtti 8 óra 43 perczkor Pestre érkező 10. sz. vonatával, továbbá Kassa felől a tiszavideki vasut 5. sz. vonatával. Pesten, 1871. év június havában.

Előfizetési táblázat. Helyben és posta. Egy évre 10 ft — kr. Fél évre 5. —. Ez előfizetési pénz s mind Főpályá, Veszely-ban szerkesztőségbe berzen. Előfizetési hely: T. e. l. e. g. d. i. K. Lajos díszében a szerkesztőség postahivatala.

A kormány alkotmányos iskola. Már az országgyűlés előtt jóval kiszérgyűlt tanács köréből, hogy az országgyűlést berekesztő tetteket akar beigtatni az eljárásnak bírálta. Az is hallatszott, tanácsban ellenesre de Lónyay Menyhért mellé sorakozván a usége, a szándék tette latkozni. Még ekkor is azt alkotmányos iskolába, hogy a miniszterelőöl valóságban nem fog akarini. De csatlakoztunk A tegnapielőt szedben csakugyan betel, miszerint a király k o z á s jelezteik ki a szabályok alapján lehet lenné tenni a kormány tette törvényjavaslatok terjesztését. Hogy e kértben eljárása van kézhozhat lasztói jog megszorítás javaslat törvénynegy lyozta. — az nyitl tit Az is tudva van hogy a trónbeszedet sziti, és így az abban miniszteriumot éri a t. Elfogadott alkotmány király személyét, vagy kell, sőt nem is t a tok közti küzdelet mert a király u nem kormányoz rálynak pártok lania. S e szempontból mány eljárását. — e személye az országban ké vel hozatik szoros mig a többi párt irán rálo, sőt rosszaló állás ban nemcsak kézhozhat alkotmányos érveléti lehet, el is kell itélni Mert végül gya Most a király a jához csatlakozott, s sást helytelenítette; ké ellenkezéssel kormány párt megint a mosta rovatja meg a trónbe meg más valamelyik p jutni, s a trónbeszed vagy tán mindenik p ton kivül ugy fog elő szedben, mint a mely a királynak sajnálkoz Utóhára mindegy róva; s kocza fordú ból lesz alakítható u már mindegyik párt. Továbbá a kirá nem felelősk a min a király személye be mány alkotmányos k nem gyengül-e ezlta lössége s vajon a része nem háramlik-e A király nem pártok felett áll. A király nem e a pártok feje, hanem király! A történelem b mily veszélyes a rály személye a párt vonatok. A tudomány elit tant... Annál fogva k tettéért, el lehet mo bir az alkotmá kével... A trónbeszed lapokat. Érdekes a káló olvasni. — Jókai a h hogy a királyt ki kelle lemből. — A Magyar kortársbeszednek nevezi. terjedtet lapja, a „Pest ama részét, mely az elle